AUTOMATICKÁ KLASIFIKÁCIA MRAČNA BODOV Z TERESTRICKÉHO LASEROVÉHO SKENERA

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

Mgr. Miroslav Kožuch, PhD.
Univerzita Komenského v Bratislave
Katedra fyzickej geografie a geoinformatiky

Mgr. Veronika Zajacová
Slovenská správa ciest

Projekt APVV-22-0024

Fyzikálna geomorfometria pre fyzickogeografický výskum

ÚVOD A MOTIVÁCIA

Terestrické laserové skenovanie (TLS)

- moderná metóda 3D mapovania prírodných povrchov s vysokou presnosťou
- mračno bodov
- milión bodov za sekundu

Význam pre geomorfologický výskum

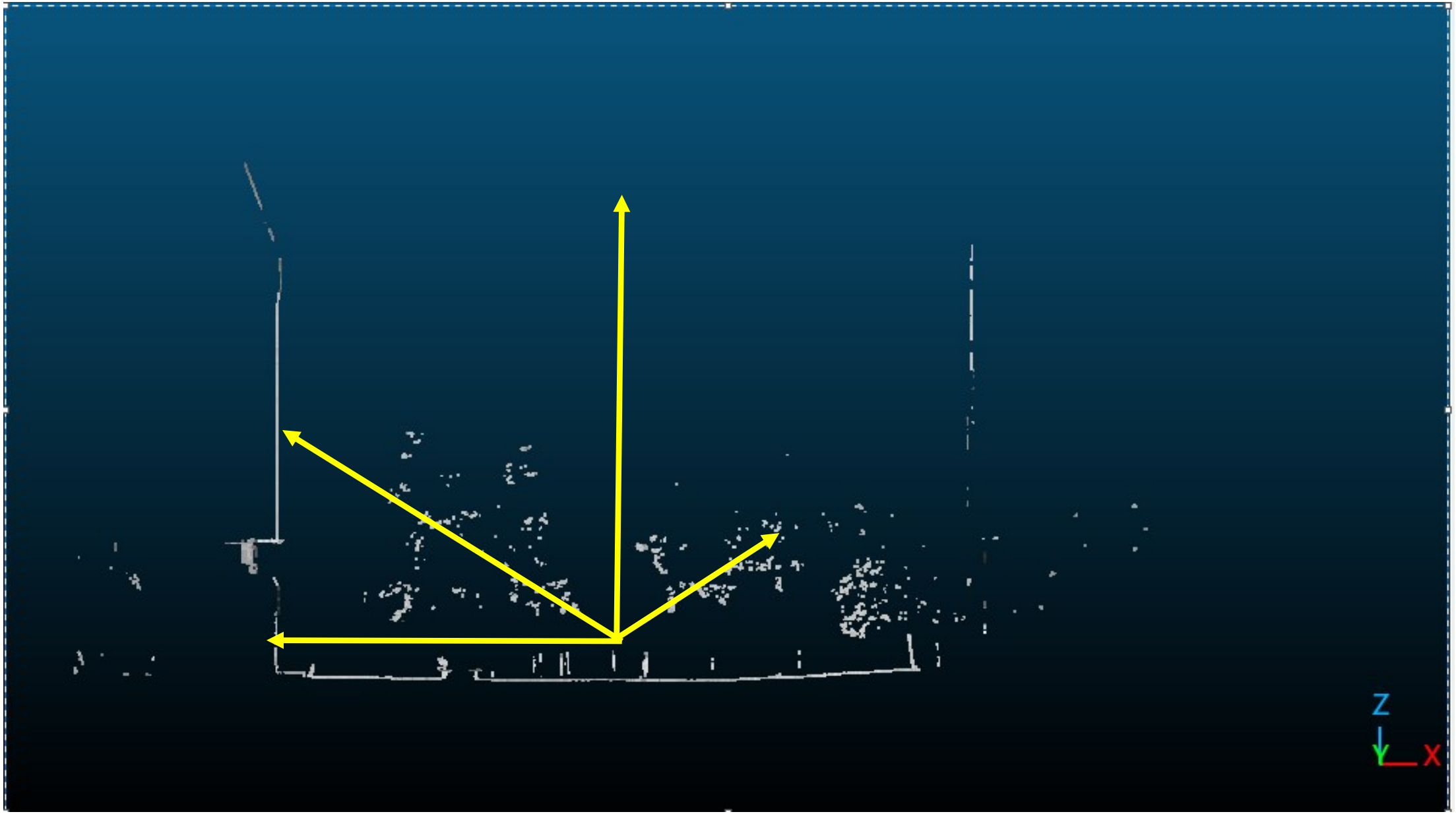
- monitoring svahových pohybov, zosuvov a eróznych zmien
- oddelenie reliéfu od vegetácie

Projekt APVV-22-0024

Fyzikálna geomorfometria pre fyzickogeografický výskum

PRINCÍP 3D SKENOVANIA

CIEĽ PRÁCE

HLAVNÝ CIEĽ

Klasifikácia mračna bodov erózneho svahu rieky Rudava získaného TLS za účelom odlíšenia reliéfu od vegetačného krytu.

ČIASTKOVÉ CIELE

Realizácia kompletného procesu od terénneho zberu dát až po klasifikáciu mračna bodov

Vytvorenie a zdokumentovanie ucelenej metodiky

Medzera vo výskume na Slovensku

doteraz absentuje štúdia kombinujúca TLS s automatizovanou klasifikáciou v prírodnom prostredí

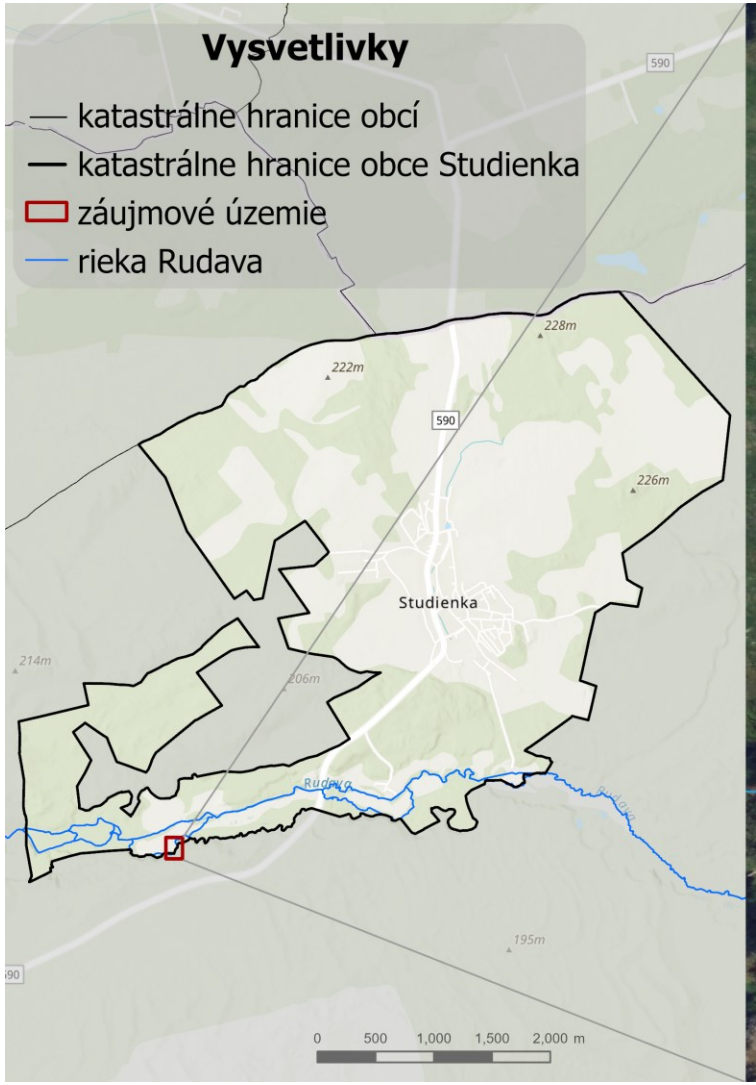
ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE

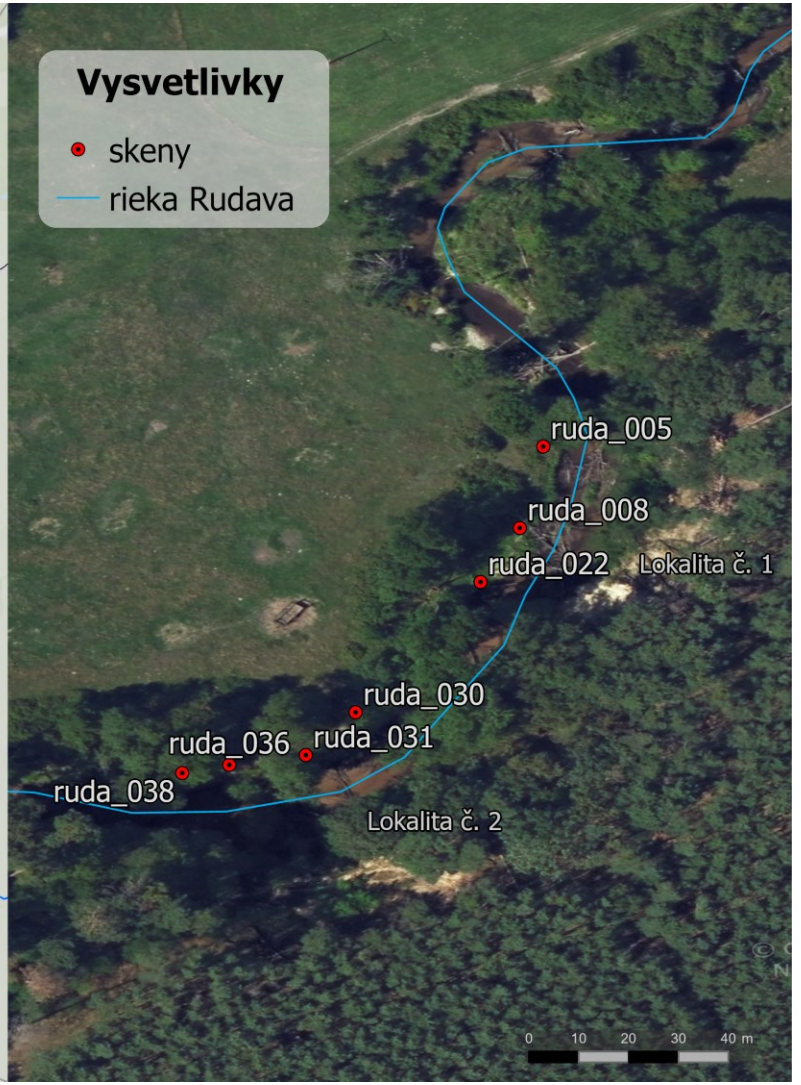
Lokalizácia

- západné Slovensko, Bratislavský kraj
- okres Malacky, rozhranie KÚ Studienka a VO Záhorie, Borská nížina
- ľavý breh stredného toku rieky Rudava

Charakteristika

- hustá vegetácia, popadané stromy
- snímanie z niekoľkých stanovísk

METODIKA PRÁCE

Použité zariadenia

- FARO Focus S350 (TLS)
- Trimble Geo 7X (GNSS)

Použité softvéry

- FARO SCENE
- Trimble PathFinder Office
- CloudCompare (CANUPO)

Terénne meranie

- marec 2025
- vegetačný pokoj
- 2 lokality, 7 skenov

1. **Terénny zber dát**
   FARO Focus S350 + Trimble Geo 7X
2. **Spracovanie GNSS dát**
   PathFinder Office + RTS + KS
3. **Registrácia a georeferencovanie**
   FARO SCENE (Target Based)
4. **Predspracovanie mračna bodov**
   CloudCompare (Segment, Subsample, Noise filter)
5. **Klasifikácia metódou CANUPO**
   CloudCompare (Train (výber vzoriek) + Classify)
6. **Výstupy**
   klasifikované mračno bodov + vrstevnice (DMR)

TERÉNNY ZBER DÁT

Realizácia merania

- marec 2025

Skenovacie stanoviská

- lokalita č. 1 - 3 stanoviská
- lokalita č. 2 - 4 stanoviská
- spolu 7 skenov (1 sken ~ 10 min.)
- 4 vlícovacie body na stanovisku

Použité referenčné prvky

- referenčné sféry – registrácia skenov
- šachovnicové terče – georeferencovanie skenov

REGISTRÁCIA A GEOREFERENCOVANIE SKENOV

FARO SCENE - Target Based registrácia

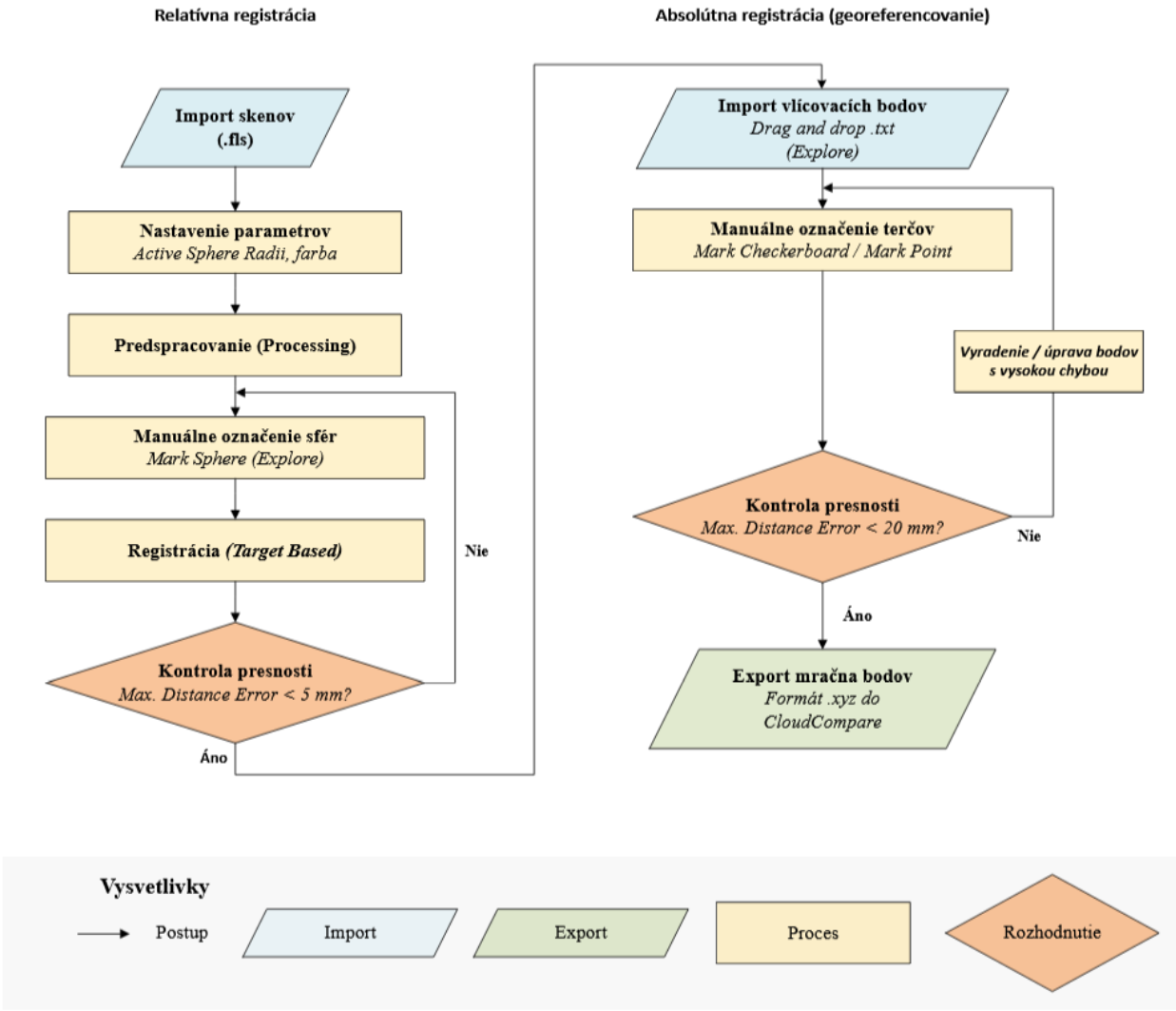
1. Relatívna registrácia

- spojenie skenov v lokálnom systéme
- referenčných sfér (*Mark Sphere*), max. chyba pod 5 mm

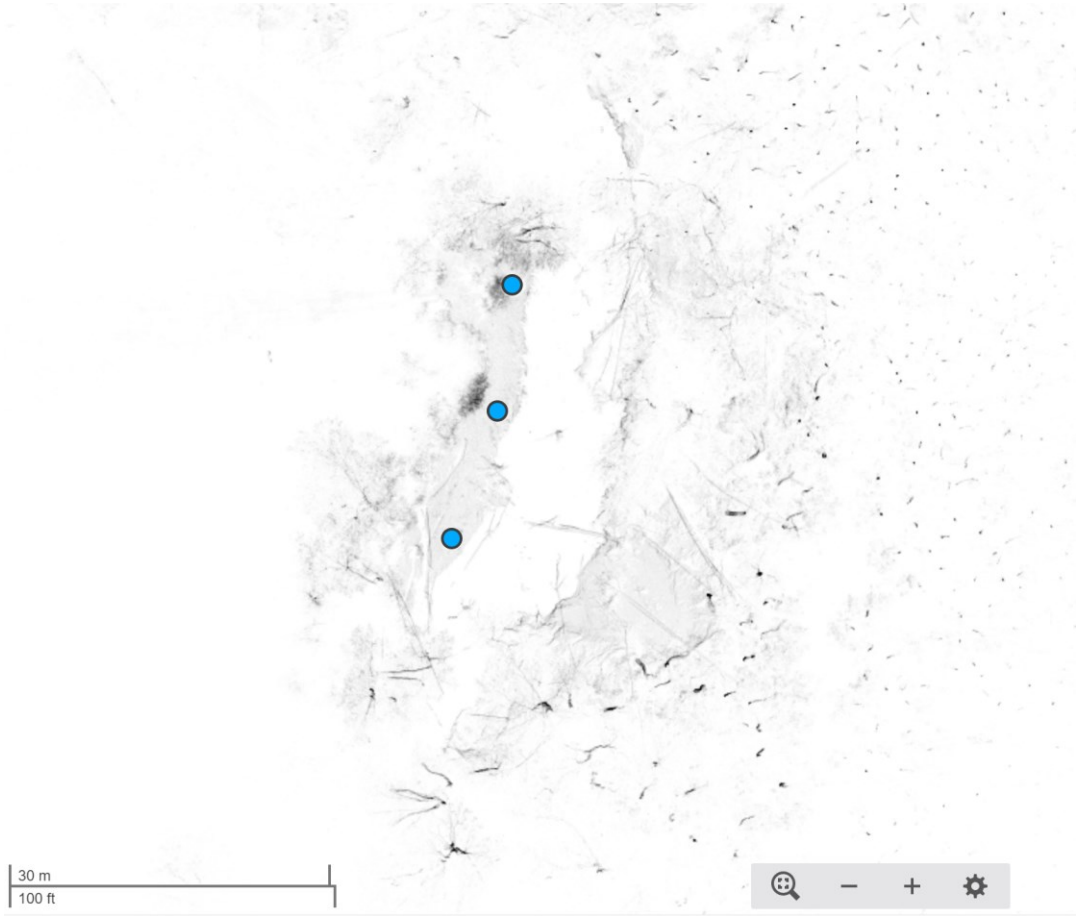
2. Absolútna registrácia (georeferencovanie)

- transformácia do systému JTSK03 / Bpv
- šachovnicové terče (*Mark Checkerboard, Mark Point*)
- max. chyba pod 17,2 mm

Parameter	Lokalita č. 1	Lokalita č. 2
Počet skenov	3	4
Max. chyba registrácie	**3,0 mm**	**1,9 mm**
Priemerná chyba registrácie	2,2 mm	1,4 mm
Max. chyba georeferencovania	13,1 mm	17,2 mm

REGISTRÁCIA A GEOREFERENCOVANIE SKENOV

Rozmiestnenie stanovísk skenera na lokalite č. 1 v programe FARO SCENE

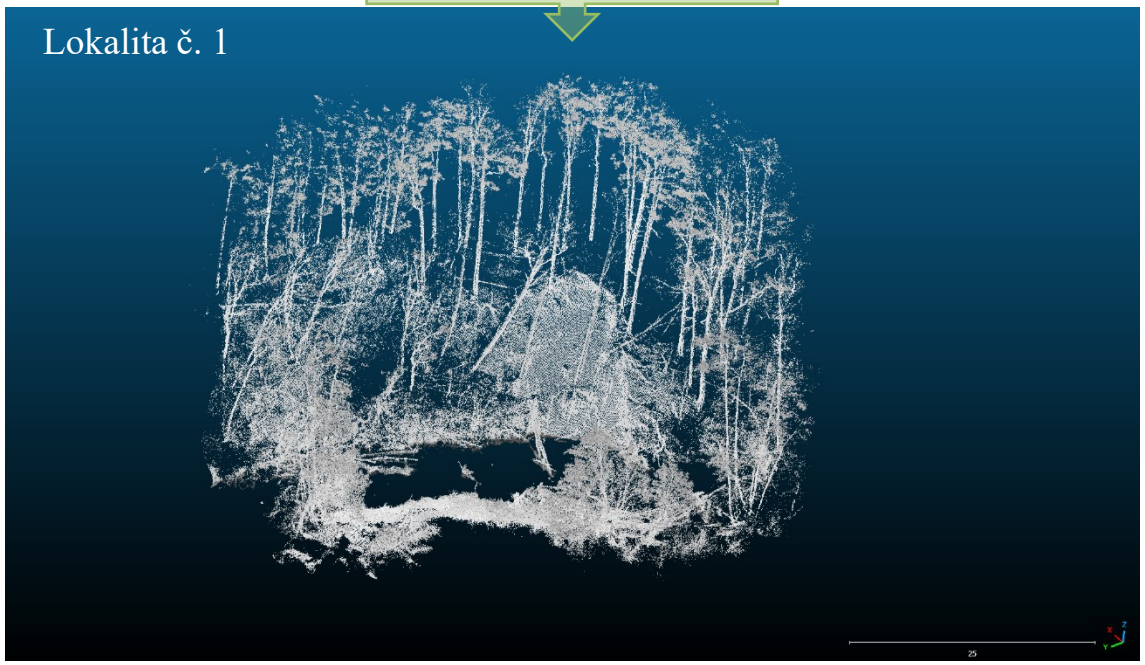

Rozmiestnenie stanovísk skenera na lokalite č. 2 v programe FARO SCENE

PREDSPRACOVANIE MRAČNA BODOV V CLOUDCOMPARE

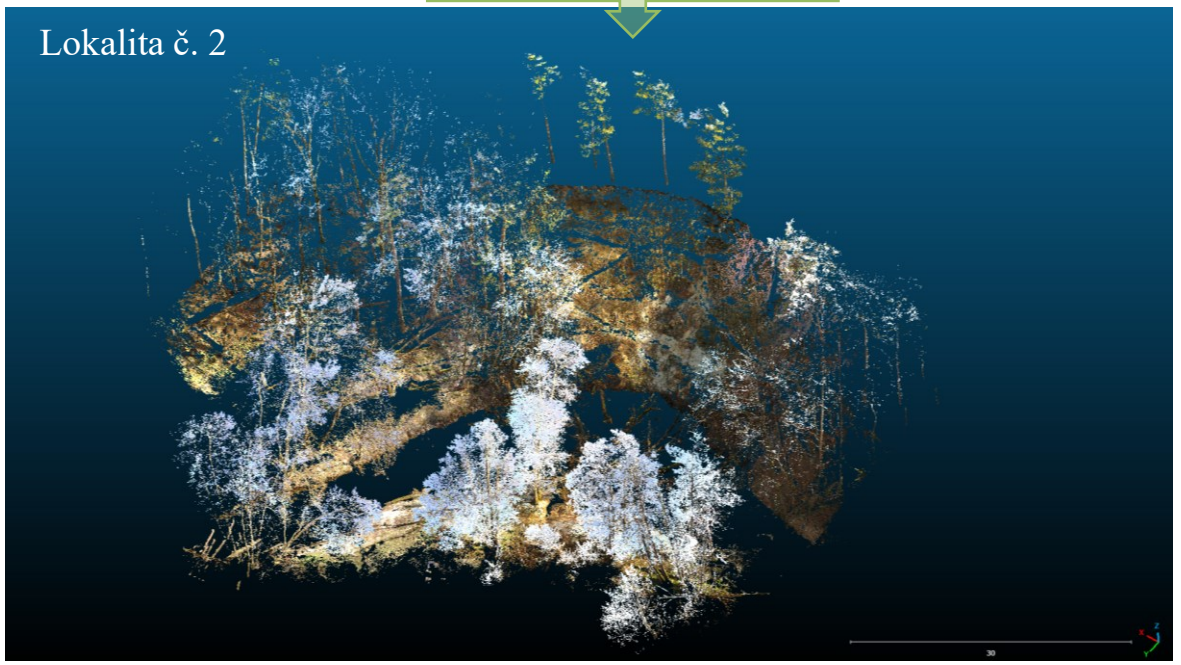
Porade krokov zvolené zámerne:

1. Orezanie územia - Segment
2. *Subsample* - redukcia počtu bodov na polovicu, so zachovaním reprezentatívnosti (metóda *Random 50 %*)
3. *Noise filter* - odstránenie šumu z mračna bodov (cca 0,8 %, resp. 0,003 %)

~31 mil. –> ~15 mil.

~52 mil. –> ~25 mil.

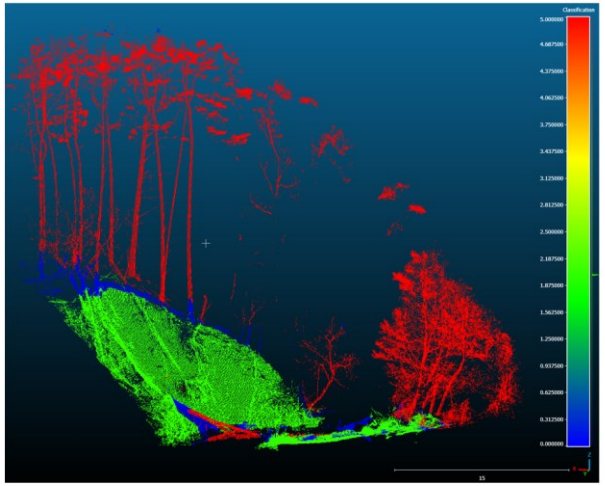

POSTUP KLASIFIKÁCIE METÓDOU CANUPO

- **CANUPO** (Brodu & Lague, 2012) fr. *CAractérisation de NUages de POints*
- (Brodu & Lague, 2012) je metóda klasifikácie mračna bodov založená na **multiškálovej analýze dimenzionality** - pre každý bod sa hodnotí, či jeho okolie tvorí plochu, líniu alebo objem

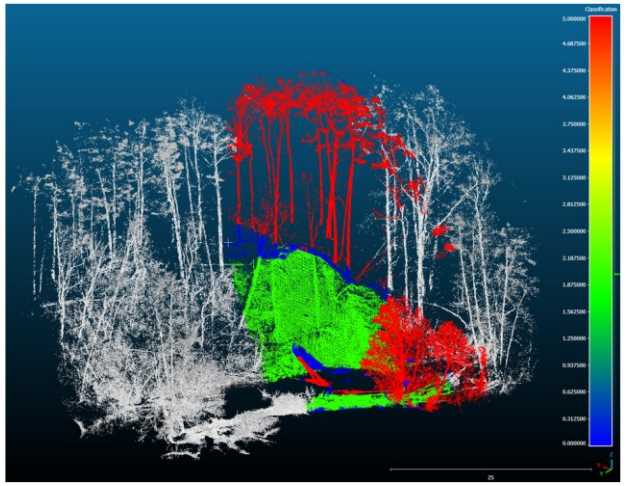
Definované klasifikačné triedy (ASPRS)

- trieda 2 - Ground (reliéf)
- trieda 5 - High Vegetation (kmene, konáre, kríky a popadané stromy)

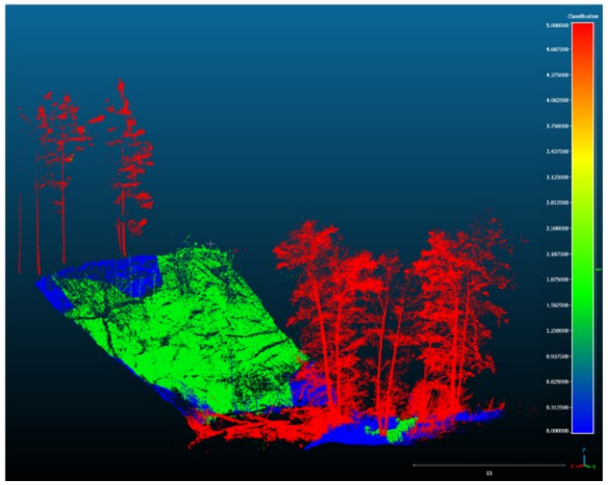

Manuálne vybrané trénovacie vzorky pre klasifikáciu CANUPO na lokalite č. 1:

trieda Ground - zelená,
trieda High Vegetation - červená

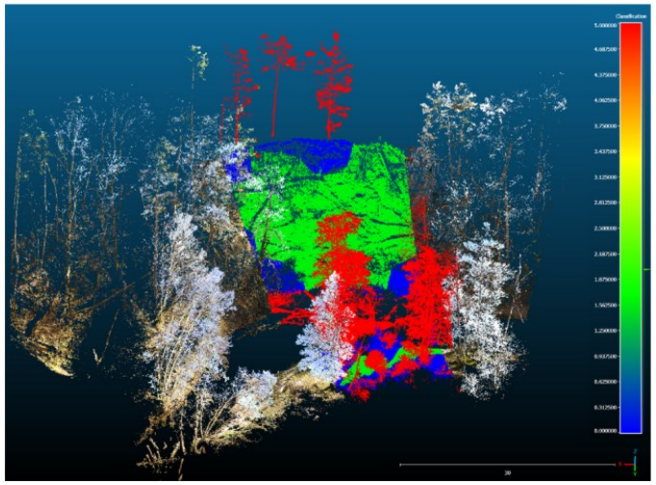

tréningové vzorky zobrazené v kontexte celého mračna bodov na lokalite č. 1

Manuálne vybrané trénovacie vzorky pre klasifikáciu CANUPO na lokalite č. 2:

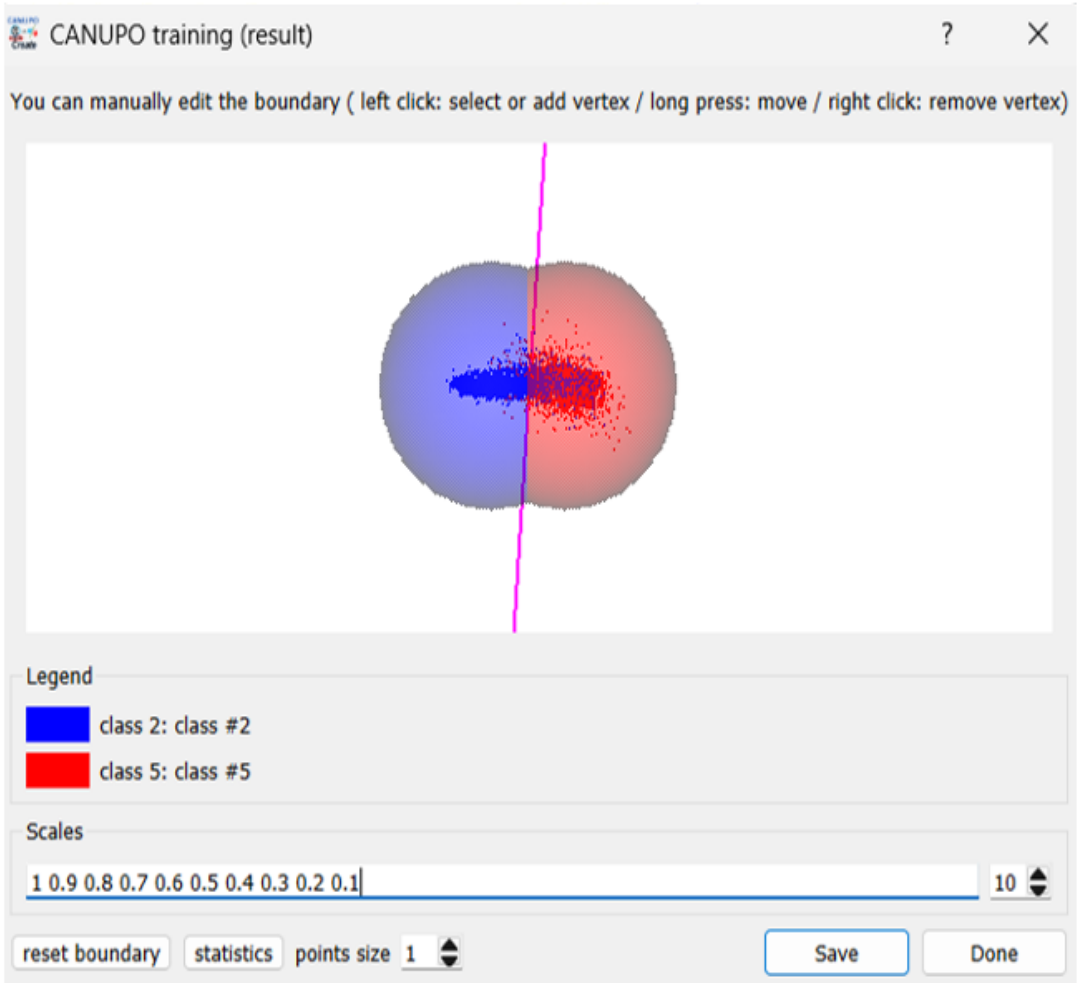
trieda Ground - zelená,
trieda High Vegetation - červená

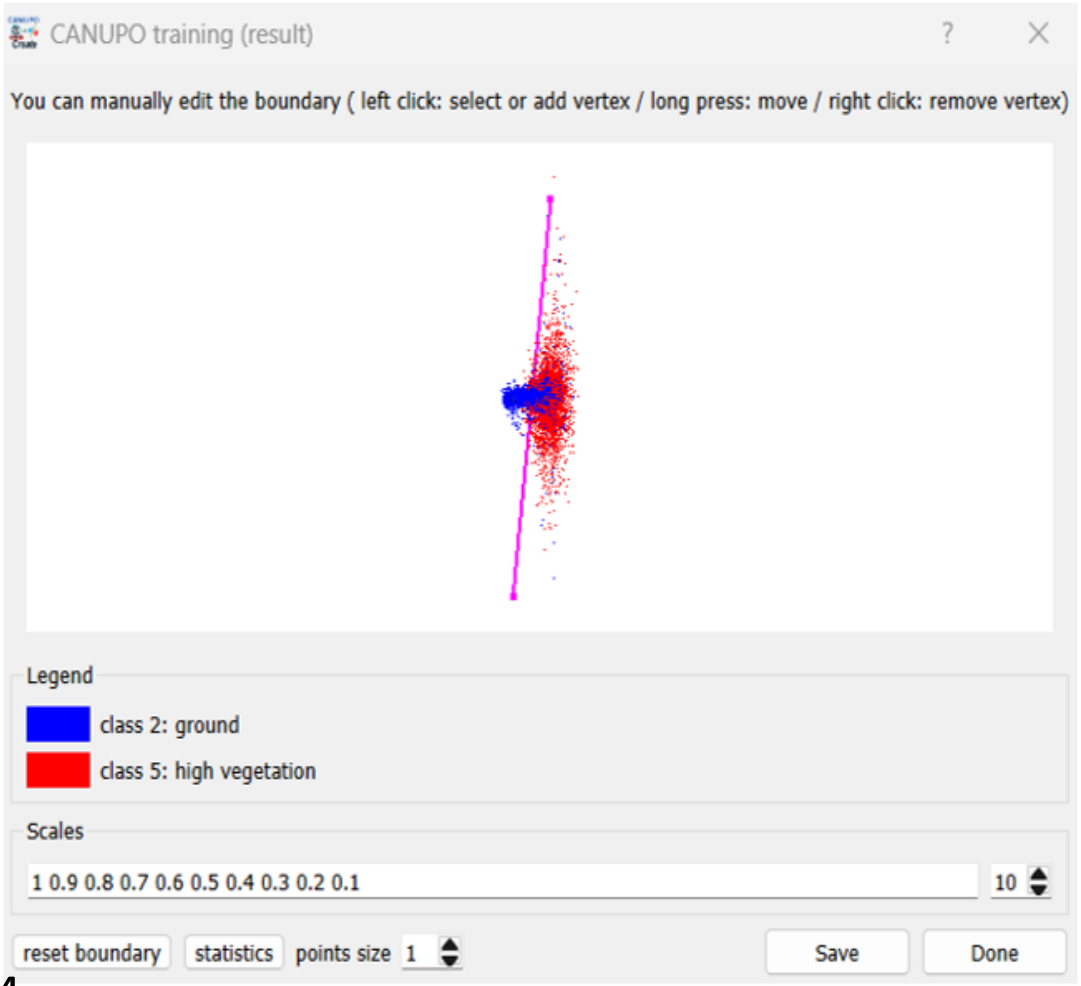

tréningové vzorky zobrazené v kontexte celého mračna bodov na lokalite č. 2

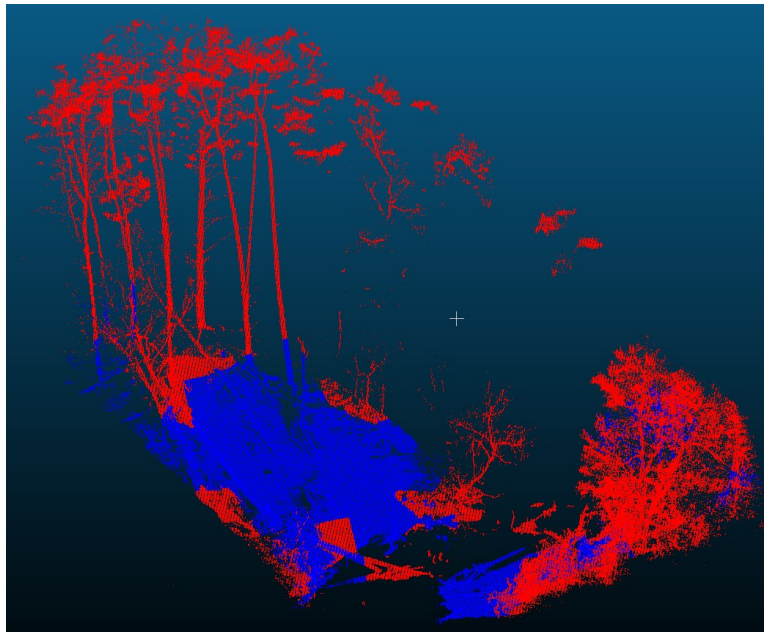
METÓDA CANUPO

- výpočet multi-škálovej geometrickej charakteristiky bodov a určila sa optimálna lineárna separačná hranica oboch tried

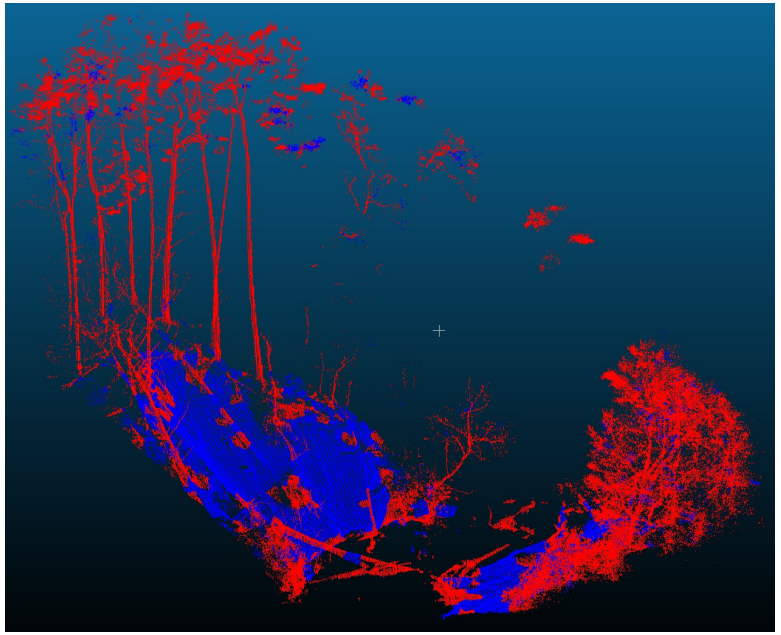

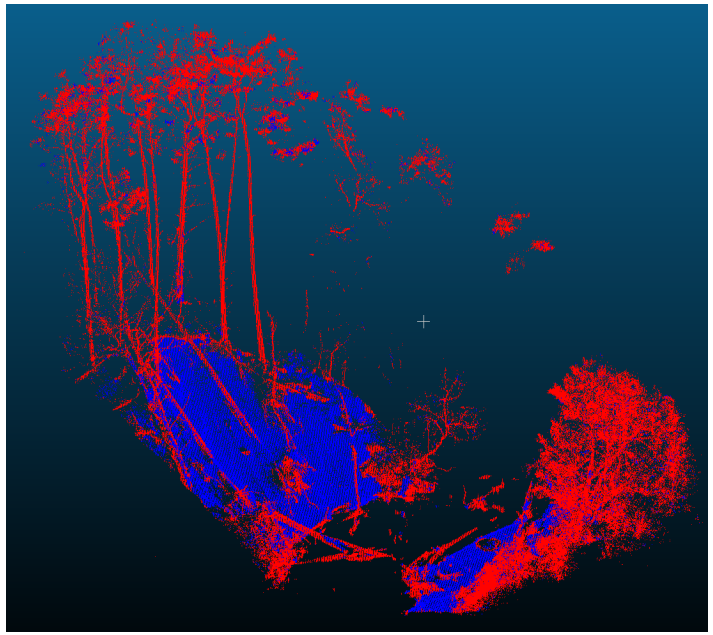
POSTUP KLASIFIKÁCIE METÓDOU CANUPO – Lokalita č. 1

Subsample *core points* **1**

Počet *core points*: **2 757 bodov**
Čas výpočtu: **17 s**

Subsample *core points* **5**

Počet *core points*: **98 bodov**
Čas výpočtu: **9 s**

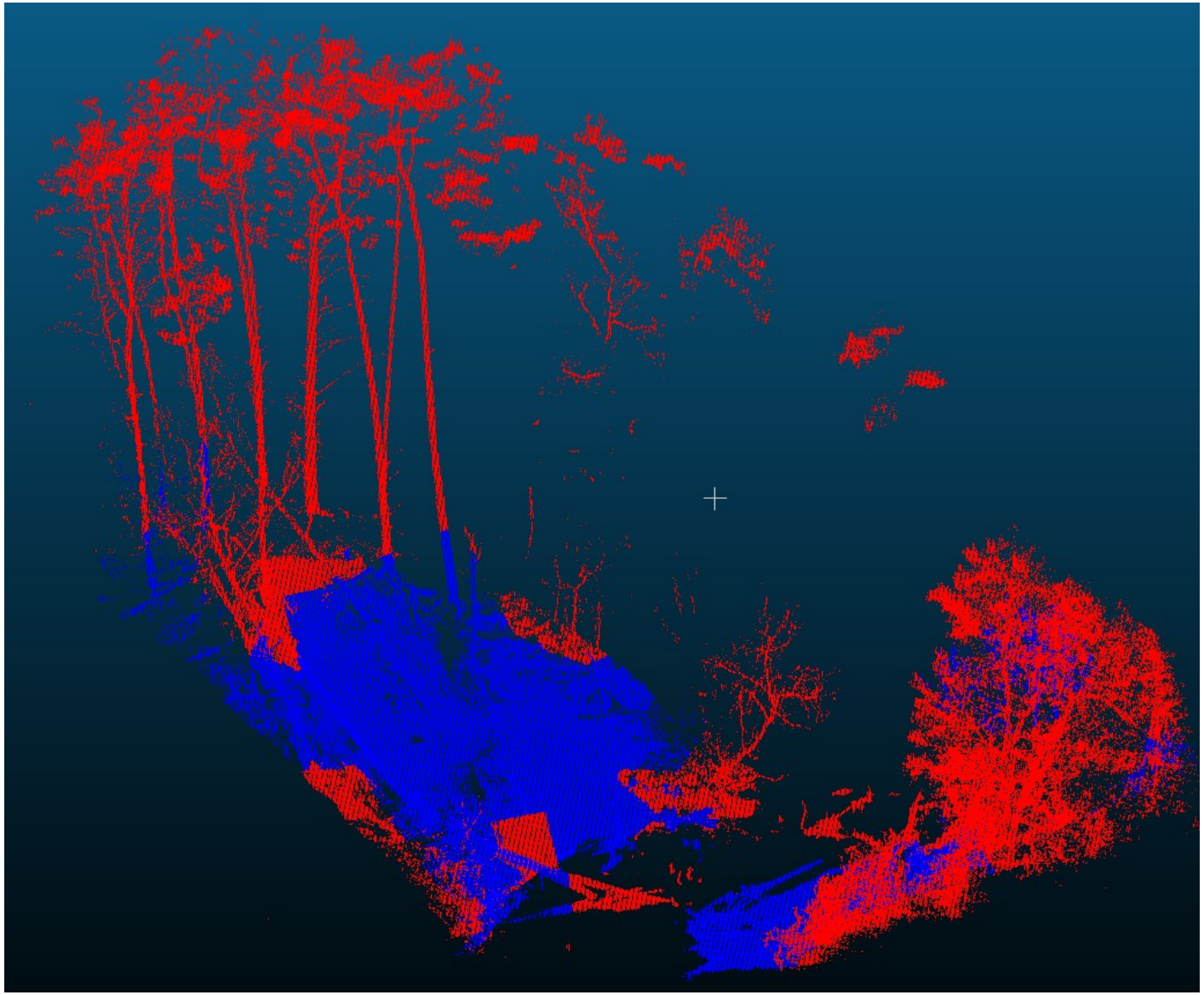
Subsample *core points* **0,005**

Počet *core points*: **721 752 bodov**
Čas výpočtu: **4 min 25 s**

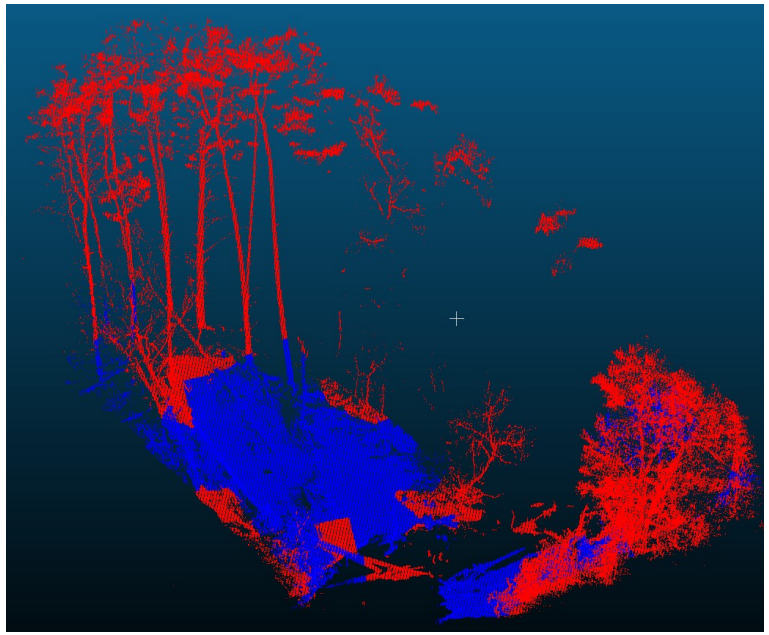
POSTUP KLASIFIKÁCIE METÓDOU CANUPO – Lokalita č. 1

Subsample *core points* **5**

Počet *core points*:
98 bodov
Čas výpočtu: **9 s**

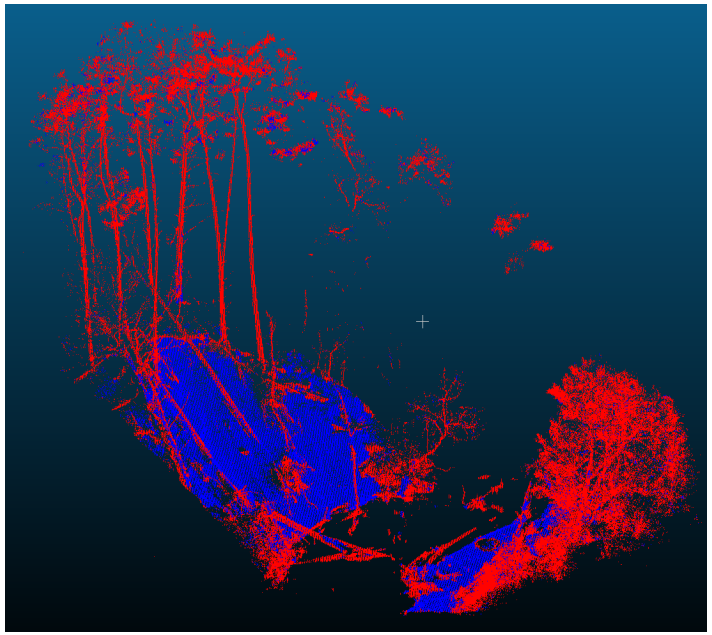

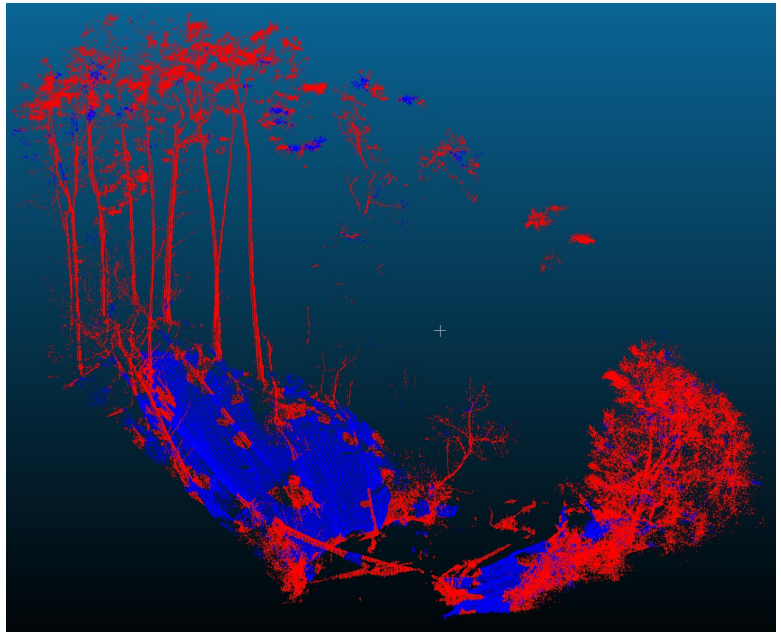
KLASIFIKÁCIA METÓDOU CANUPO – Lokalita č. 1 detail

Subsample *core points* **1**

Počet *core points*: **2 757 bodov**
Čas výpočtu: **17 s**

Subsample *core points* **5**

Počet *core points*: **98 bodov**
Čas výpočtu: **9 s**

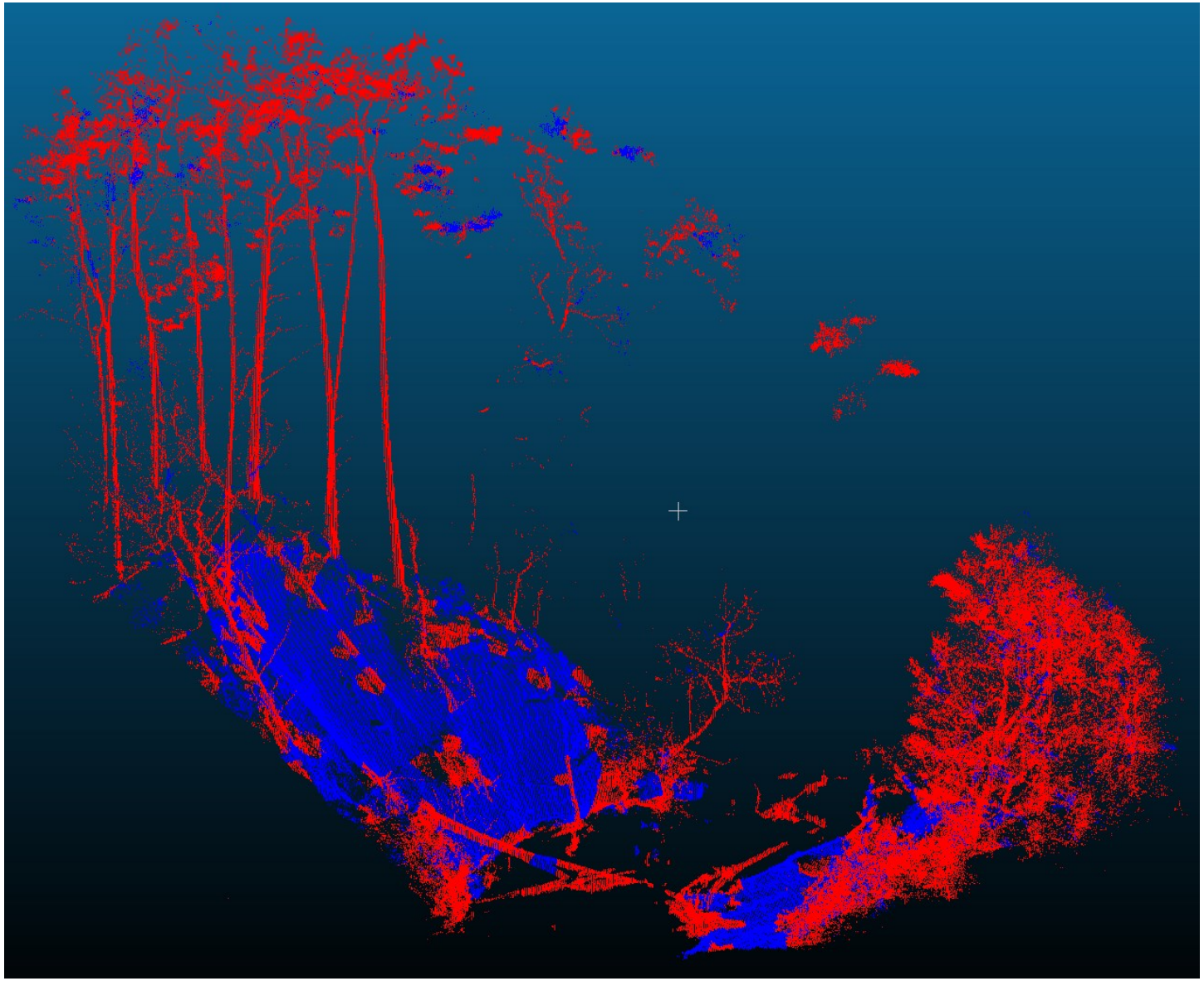
Subsample *core points* **0,005**

Počet *core points*: **721 752 bodov**
Čas výpočtu: **4 min 25 s**

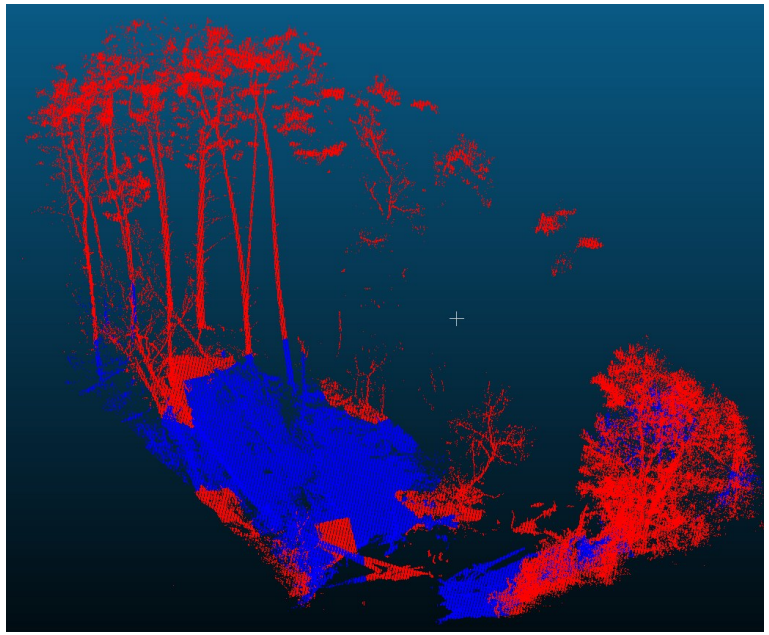
KLASIFIKÁCIA METÓDOU CANUPO – Lokalita č. 1 detail

Subsample *core points* **1**

Počet *core points*:
2 757 bodov
Čas výpočtu: **17 s**

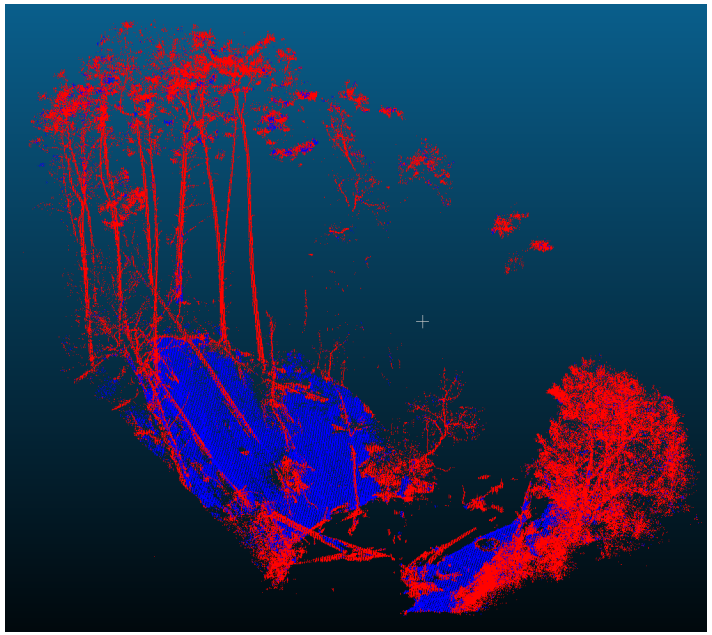

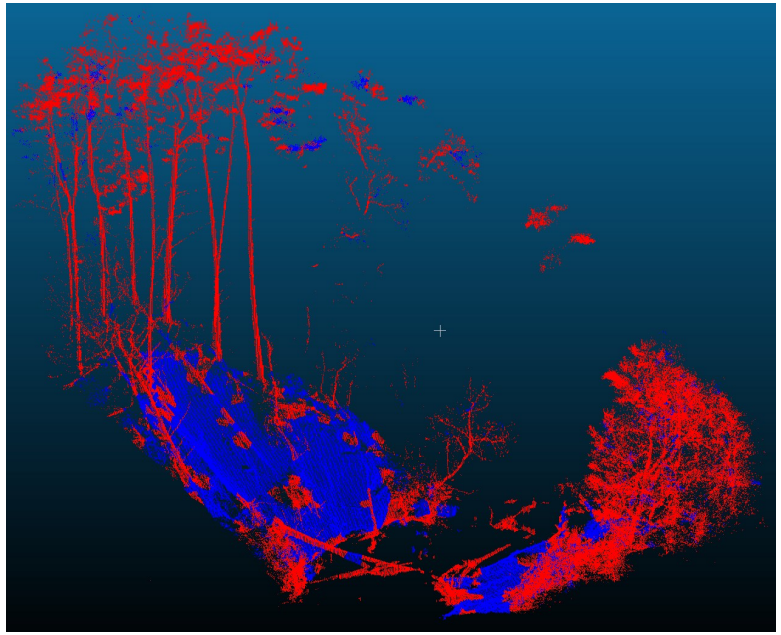
KLASIFIKÁCIA METÓDOU CANUPO – Lokalita č. 1 detail

Subsample *core points* **1**

Počet *core points*: **2 757 bodov**
Čas výpočtu: **17 s**

Subsample *core points* **5**

Počet *core points*: **98 bodov**
Čas výpočtu: **9 s**

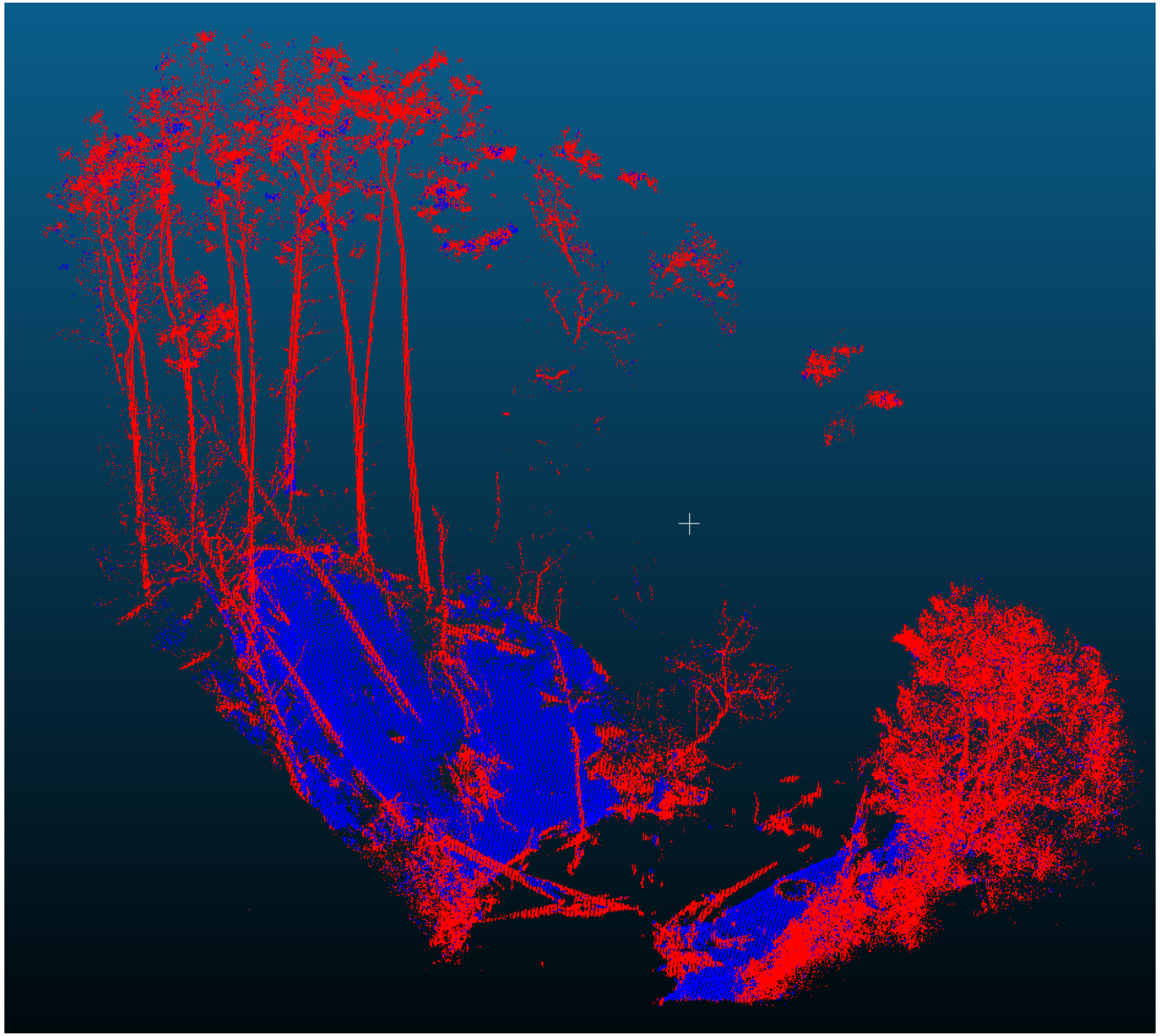
Subsample *core points* **0,005**

Počet *core points*: **721 752 bodov**
Čas výpočtu: **4 min 25 s**

KLASIFIKÁCIA METÓDOU CANUPO – Lokalita č. 1 detail

Subsample *core points* **0,005**

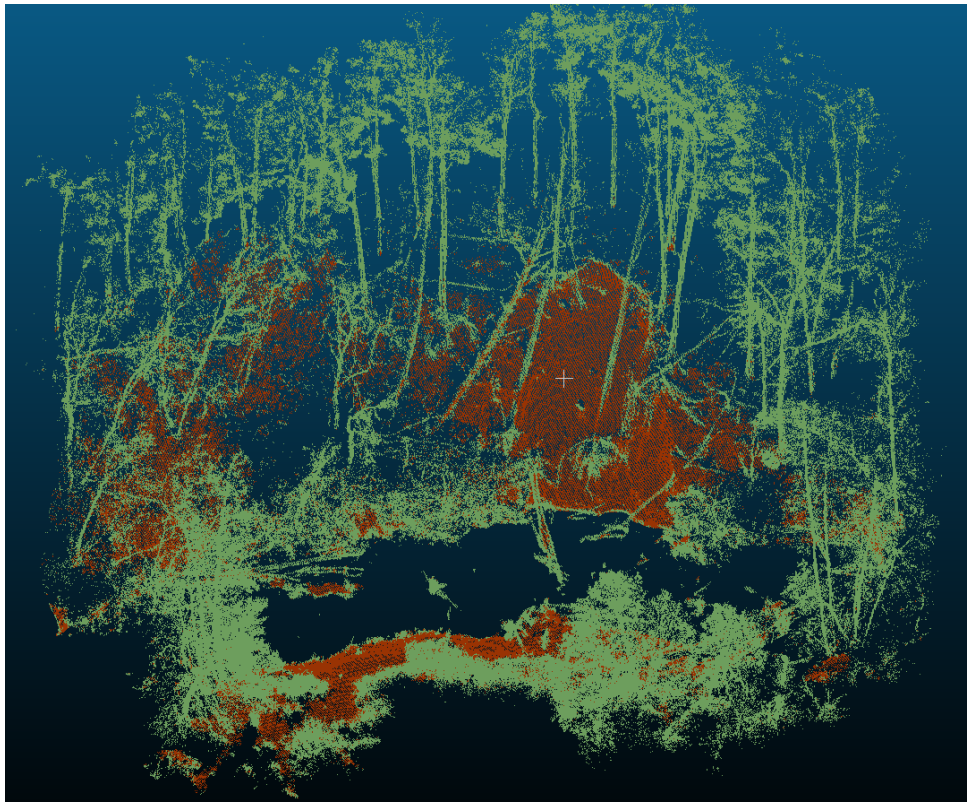
Počet *core points*:
721 752 bodov
Čas výpočtu: **4 min 25 s**

VÝSLEDKY KLASIFIKÁCIE

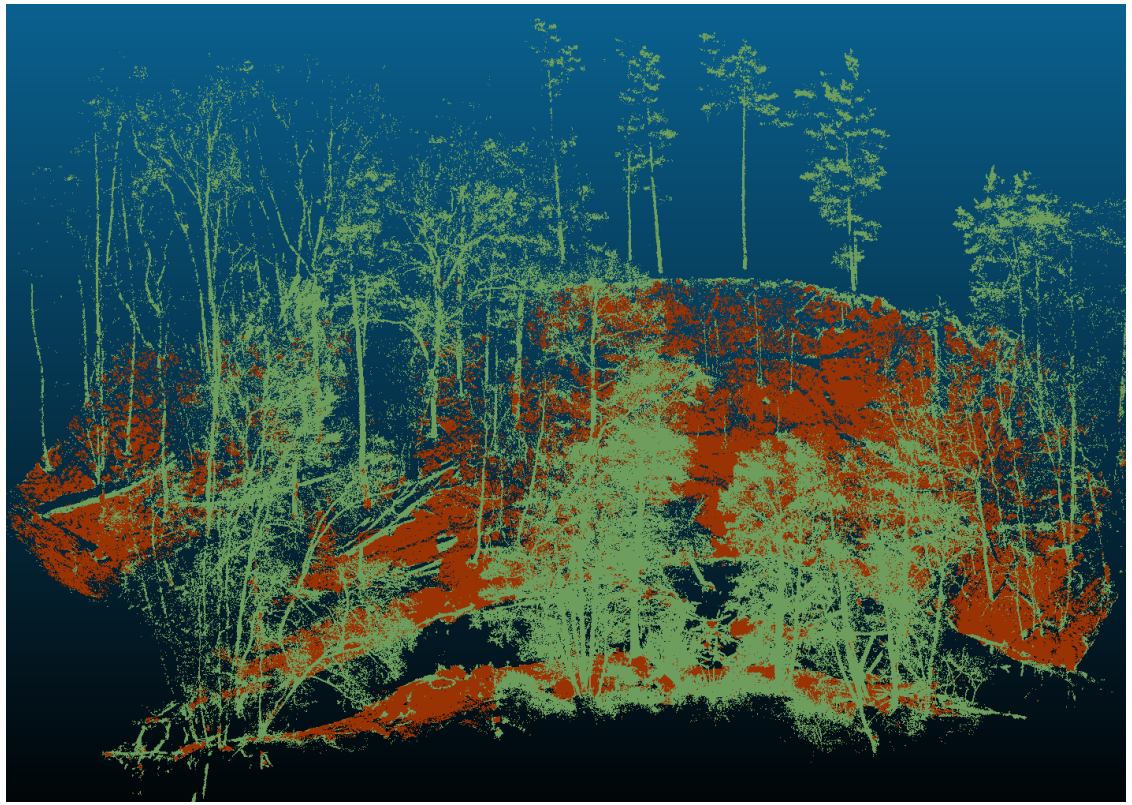
Lokalita č. 1

Finálne nastavenie: **subsample 0,005**
Čas výpočtu: **11 min 01 s**
Vyvážená správnosť (Balanced Accuracy): **91,7 %**

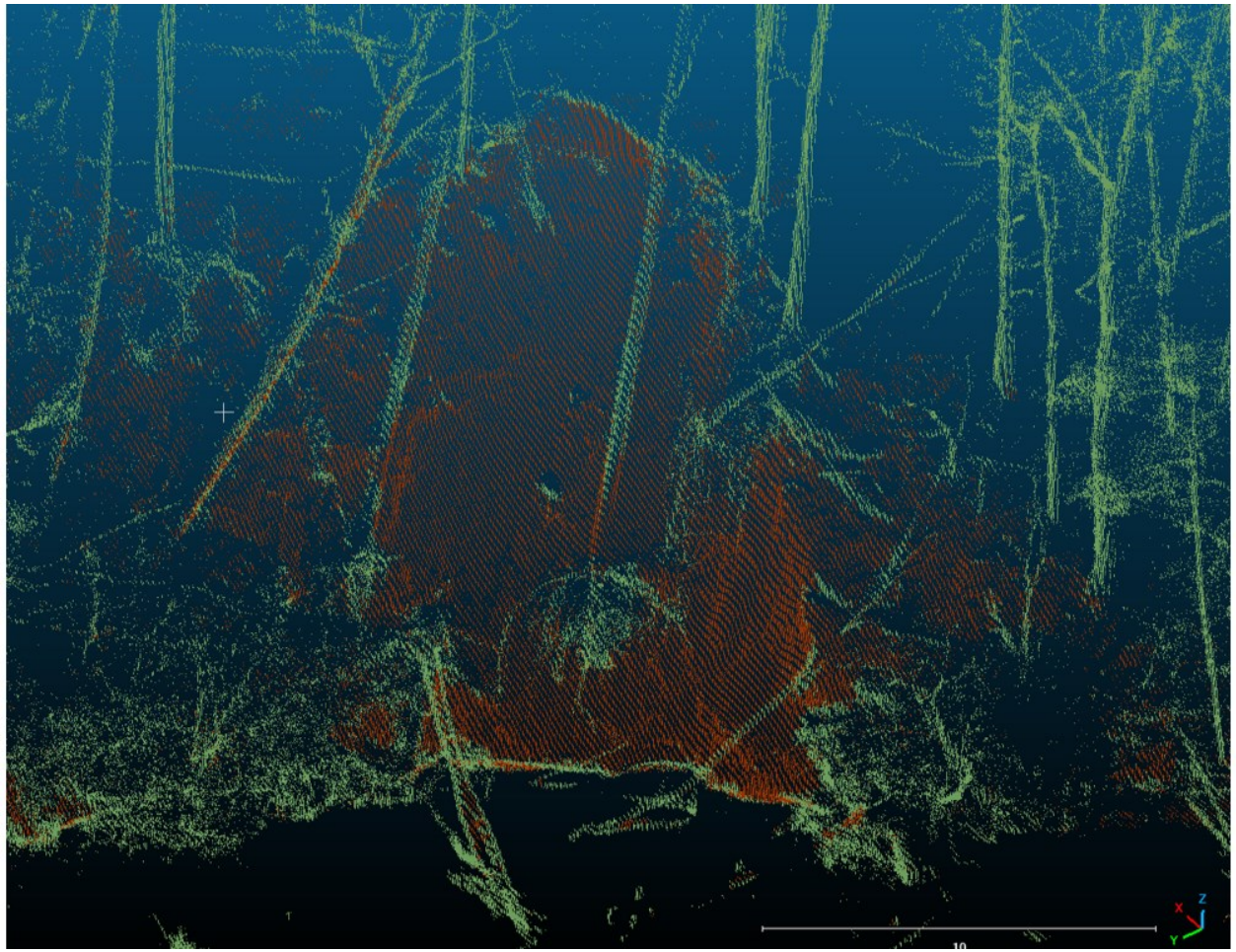

Lokalita č. 2

Finálne nastavenie: **subsample 0,05**
Čas výpočtu: **5 min 47 s**
Vyvážená správnosť (Balanced Accuracy): **93,35 %**

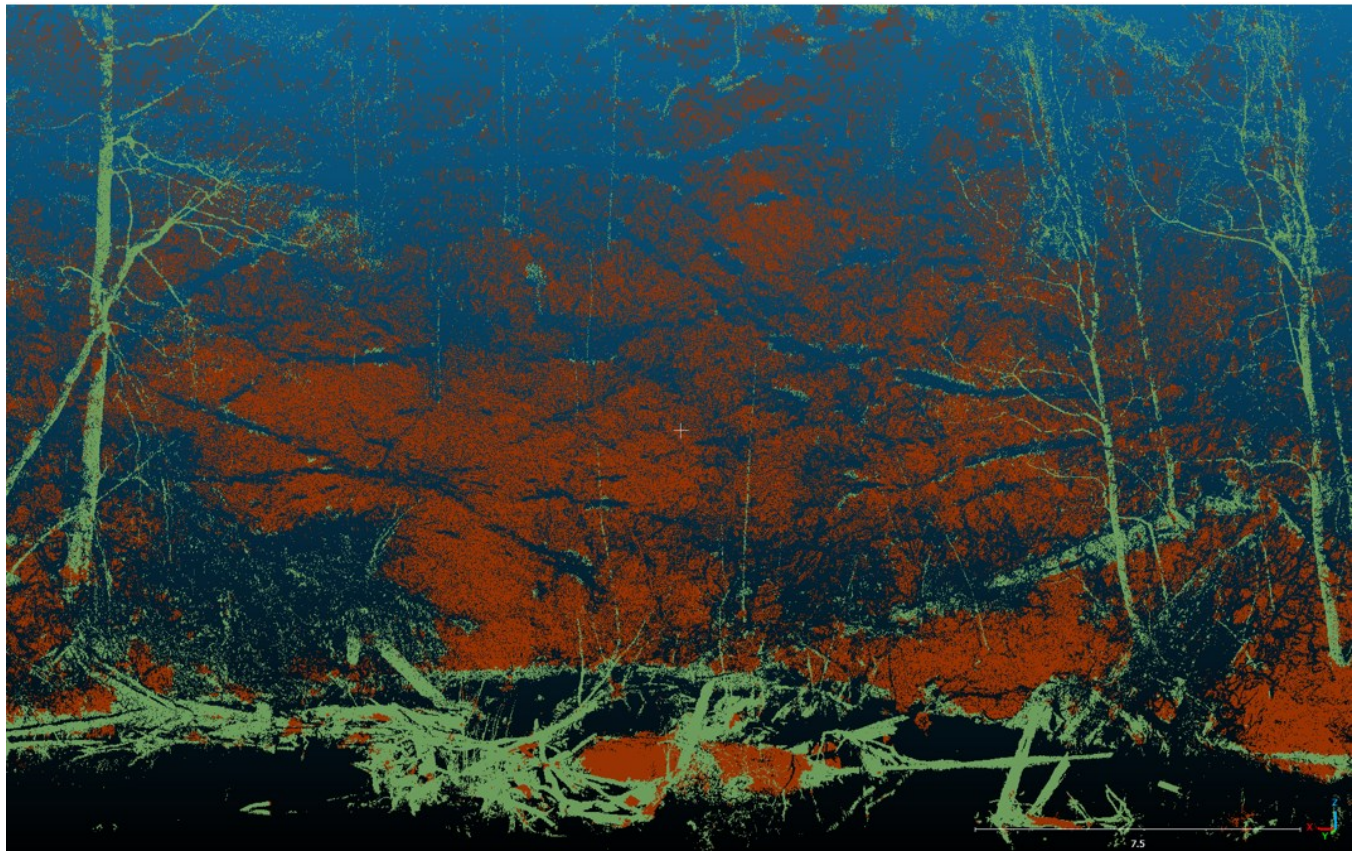

VÝSLEDKY KLASIFIKÁCIE na lokalite č. 1

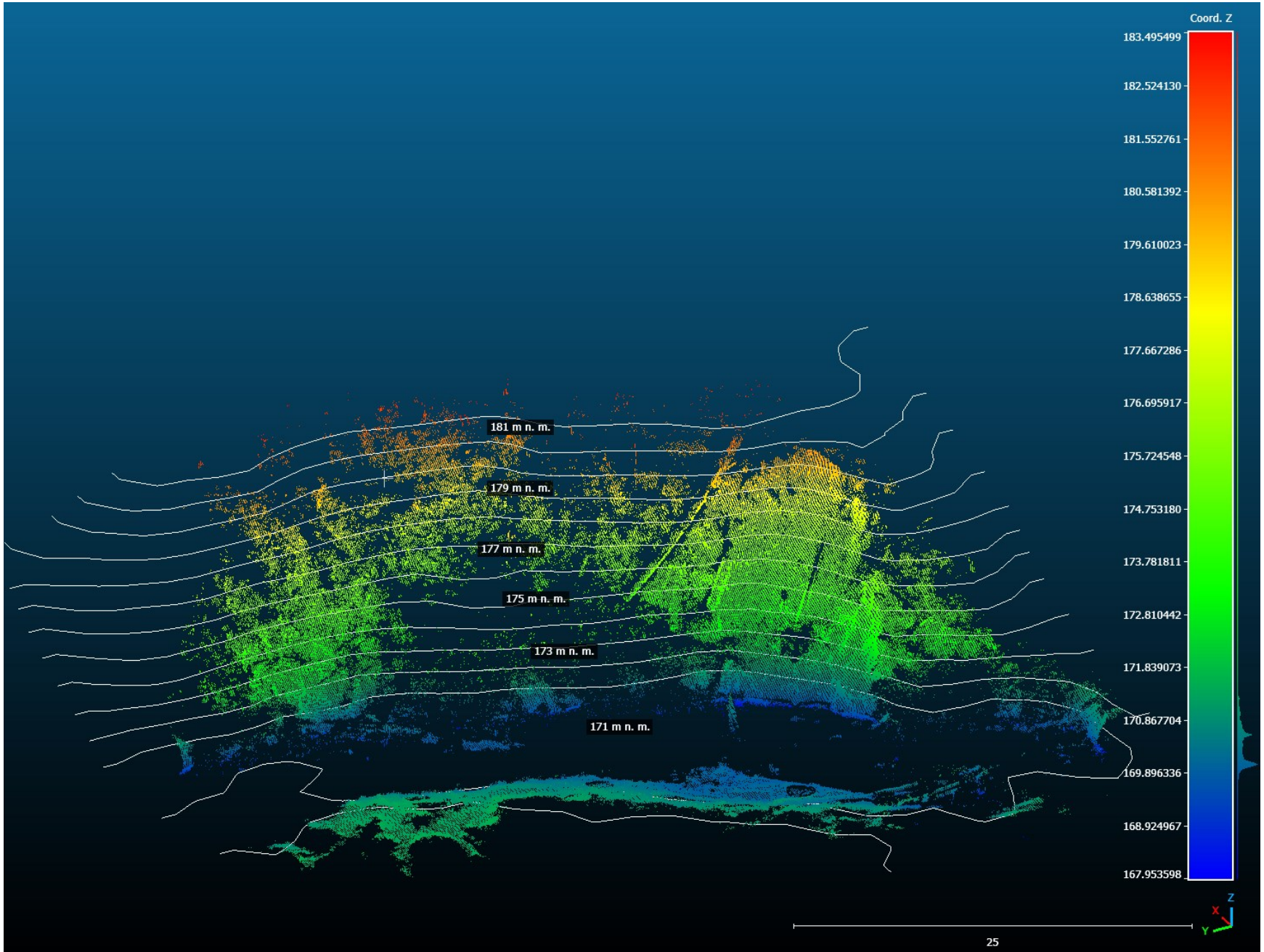

VÝSLEDKY KLASIFIKÁCIE na lokalite č. 2

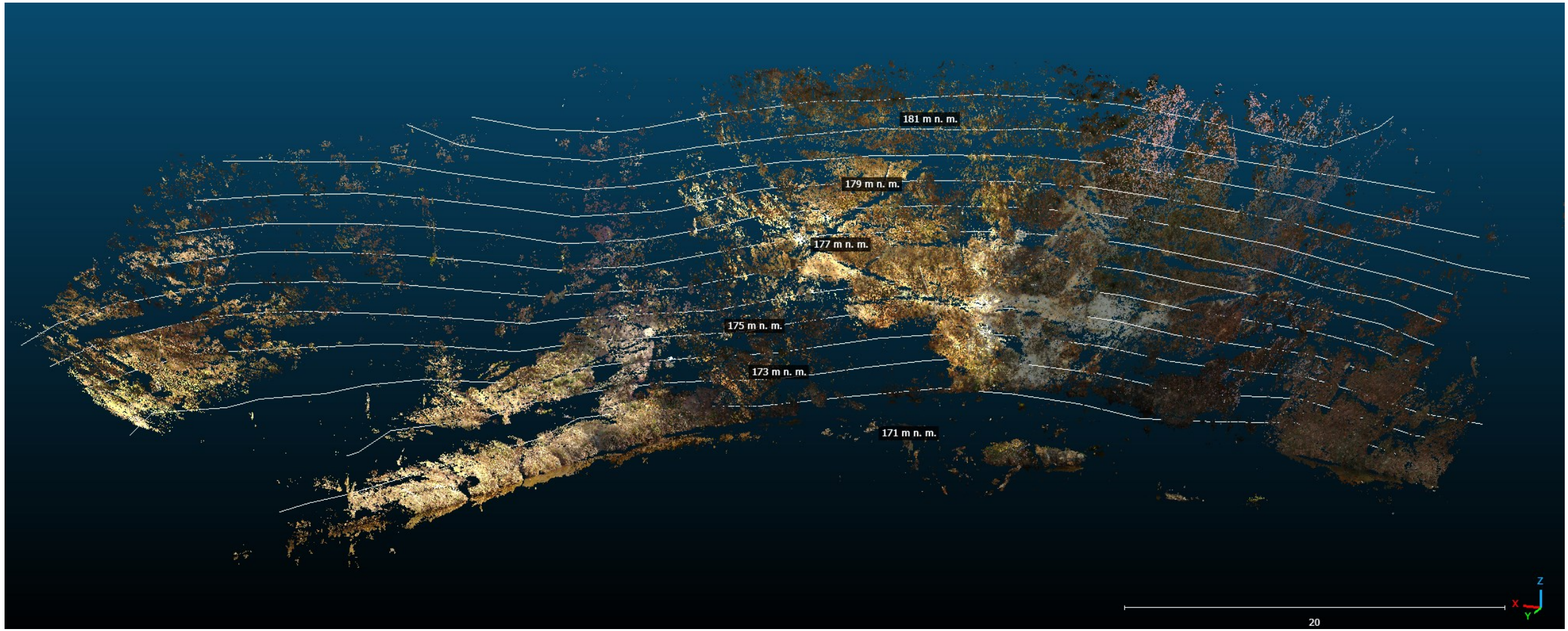

BODY RELIÉFU a INTERPOLOVANÉ VRSTEVNICE - lokalita č. 1

BODY RELIÉFU a INTERPOLOVANÉ VRSTEVNICE - lokalita č. 2

ZÁVER

✓ vytvorené klasifikované mračno bodov pre detailnú analýzu morfológie erózneho svahu a jeho priestorových charakteristík

✓ podklad pre opakované merania, kvantifikovať dynamiku zmien svahu a odhadnúť objem erodovaného materiálu

LIMITY PRÁCE

Vysoká výpočtová náročnosť pri detailnom *subsample*

PRÍNOS PRÁCE

Vytvorená metodika spracovania TLS dát v kombinácii s automatizovanou klasifikáciou CANUPO pre podmienky eróznych svahov v lesnom prostredí je prvou na Slovensku.

Práca vznikla s podporou projektu APVV-22-0024 : Fyzikálna geomorfometria pre fyzickogeografický výskum

Ďakujeme za pozornosť

Automatická klasifikácia mračna bodov z terestrického laserového skenera

Mgr. Miroslav Kožuch, PhD., Mgr. Veronika Zajacová

Katedra fyzickej geografie a geoinformatiky, Prírodovedecká fakulta UK | Slovenská správa ciest |
Nitra 17. - 18.09.2026